

Kaupunginvaltuusto

Aika

15.12.2025 klo 18:00 -

Paikka

Kaupungintalo, valtuustosali Tammi, Tehdaskatu 2, Salo

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
74	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle	4
75	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	5
76	Kansanäänestysaloite Länsirata-hanketta koskien	6
77	Länsirata Oy:n ratahankkeen rakentamisvaihetta koskeva osakassopimus	11
78	Jonna Nyyssösen ym. valtuustoaloite vähävaraisten lasten ja nuorten kulttuuriharrastuksen tukemisesta	29

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Riski Johanna	puheenjohtaja	
	Nikkanen Saku	1. varapuheenjohtaja	
	Viitanen Friberg Annika	2. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Anu	valtuutettu	
	Alanko Kaarlo	valtuutettu	
	Anttila Jarkko	valtuutettu	
	Friberg Osmo	valtuutettu	
	Halkilahti Jaakko	valtuutettu	
	Hilakari Raili	valtuutettu	
	Huittinen Ulla	valtuutettu	
	Hurve Anne	valtuutettu	
	Hyttinen Marjatta	valtuutettu	
	Härri Anna	valtuutettu	
	Jaatinen Charlotta	valtuutettu	
	Juva Ilkka	valtuutettu	
	Järvinen Janne	valtuutettu	
	Kakko Miko	valtuutettu	
	Kanerva Tauno	valtuutettu	
	Karhumäki Juhani	valtuutettu	
	Keto-oja Piia	valtuutettu	
	Kymäläinen Maija	valtuutettu	
	Lehti Timo	valtuutettu	
	Lehto Kimmo	valtuutettu	
	Lundén Mikko	valtuutettu	
	Lähteenmäki Timo	valtuutettu	
	Maleike-Ruohola Sofia	valtuutettu	
	Mänkäri Marjaana	valtuutettu	
	Määttänen Asko	valtuutettu	
	Nokka Sanna	valtuutettu	
	Nummentalo Juhani	valtuutettu	
	Olkinuora Antti	valtuutettu	
	Paassilta Simo	valtuutettu	
	Palohonka Kaisa	valtuutettu	
	Partimaa Satu	valtuutettu	
	Pesonen Sari	valtuutettu	
	Poikela Marko	valtuutettu	
	Rissanen Petteri	valtuutettu	
	Ruokonen Marja	valtuutettu	
	Räike Kalle	valtuutettu	
	Sadeharju Eetu	valtuutettu	
	Siikonen Stina	valtuutettu	
	Tammi Timo	valtuutettu	
	Tamminen Heikki	valtuutettu	
	Tekkala Kalle	valtuutettu	
	Valkonen Tanja	valtuutettu	
	Varajärvi Matti	valtuutettu	
	Vesa Simo	valtuutettu	
	Vierjoki-Väätäinen Karoliina	valtuutettu	
	Väistö Janne	valtuutettu	
	Wallius Jerina	valtuutettu	
	Yli-Jama Anna-Leena	valtuutettu	

Muu

Järvelä Teija
Korhonen Anna-Kristiina
Rönholm Riku

viestintäpäälikkö
kaupunginjohtaja
pöytäkirjanpitäjä

Kaupunginvaltuusto

15.12.2025

74

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025

Kuntalain 103 §:n mukaan toimielimen kokous on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on saapuvilla.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty hallintosäännön 104 §:n ja 105 §:n edellyttämällä tavalla vähintään viisi päivää ennen kokousta.

Pöytäkirja tarkastetaan 18.12.2025 ja tarkastettu pöytäkirja julkaistaan 22.12.2025 kuntalain 140 §:n mukaisesti kaupungin verkkosivuilla, ellei yksittäisen asian osalta ole tiedoksianto-osassa muuta ilmoitettu.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Jaakko Halkilahti ja Raili Hilakari.

Päätös

Kaupunginvaltuusto

15.12.2025

75**Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen**

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025

Kaupunginvaltuustolle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön § 116 mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätetään käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 231 08.12.2025
15.12.2025

76

Kansanäänestysaloite Länsirata-hanketta koskien

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 231

Valmistelija

kaupunginlakimies Niclas Sundman, niclas.sundman@salon.fi, 02 778 2059

Salon kaupungille on 1.12.2025 jätetty 17.11.2025 kuntalaisaloite.fi -palvelussa julkaistu aloite kunnallisesta kansanäänestyksestä "Länsiratahankkeesta tulee luopua ja järjestää asiasta kansanäänestys". Aloitteen on allekirjoittanut kuntalaisaloite.fi -palvelussa 2 006 kunnan asukasta. Aloitteen vastuuhenkilö on lisäksi ilmoittanut ja toimittanut kaupungille aloitteelle paperisena annettuja kannasilmoituksia ja allekirjoituksia 13 kappaletta. Edellä mainitun kansanäänestysaloitteen lisäksi kaupungille on 26.11.2025 jätetty erillinen Länsirata-hanketta koskeva paperinen vaatimus kansanäänestyksen järjestämisestä, jonka on allekirjoittanut 415 henkilöä.

Kunnallinen kansanäänestysaloite

Kuntalain 25 §:n mukaan kansanäänestysaloitteen voi tehdä vähintään neljä prosenttia 15 vuotta täyttäneistä kunnan asukkaista. Valtuuston on viipymättä päätettävä, toimitetaanko aloitteessa tarkoitettu kansanäänestys.

Hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaan aloitteen tekijöiden allekirjoitukset (kannatusilmoitukset) kerätään paperilla tai sähköisesti tietoverkossa. Paperilla kerättävässä kannatusilmoituksessa tulee olla omakätinen allekirjoitus ja siihen tulee liittää aloitteen tekijän nimi ja syntymäaika sekä hyvinvointialueen kansanäänestysaloitteesta myös kotikunta.

Salossa 15 vuotta täyttäneitä asukkaita on yhteensä 44 388 (25.11.2025, Tilastokeskus, väestön ennakkotilasto). Neljä prosenttia 15 vuotta täyttäneiden asukasluvusta tarkoittaa 1 775,52 asukasta.

Kaupungille 1.12.2025 jätetyn kansanäänestysaloitteen on kuntalaisaloite.fi -palvelussa allekirjoittanut yli neljä prosenttia 15 vuotta täyttäneistä kunnan asukkaista ja se täyttää laissa asetetut kunnallisen kansanäänestysaloitteen edellytykset. Kansanäänestysaloite on kokousasian oheismateriaalina. Kaupungille 26.11.2025 toimitettu 415 henkilön allekirjoittama vaatimus kansanäänestyksen järjestämisestä puolestaan ei täytä kansalaisäänestysaloitteelle laissa asetettuja edellytyksiä.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 231 08.12.2025
15.12.2025

Kunnallisesta kansanäänestyksestä

Kuntalain mukaisen kansanäänestysaloitteen saatuaan valtuuston on viipymättä päätettävä, toimitetaanko aloitteessa tarkoitettu kansanäänestys.

Kunnallinen kansanäänestys on kuntalaissa säädetysti luonteeltaan neuvoa-antava. Kunnallishallinto perustuu edustukselliseen demokratiaan, eikä kunnallisen kansanäänestyksen lopputuloksella ei ole sitovaa vaikutusta valtuustoon nähden.

Kunnallisen kansanäänestyksen tarkoituksena on kunnan asukkaiden mielipiteen selvittäminen. Ennen kansanäänestystä koskevien säännösten ottamista kuntalakiin ja sen jälkeenkin on ollut mahdollista järjestää kunnan asukkaille kohdistettuja mielipidetiedusteluja. Erilaisten mielipidetiedustelujen ero laissa säädettyyn kansanäänestykseen on ennen kaikkea toteutustavassa kansanäänestyksen ollessa tiukan muutosidonnaista.

Käytettävissä olevien tilastotietojen mukaan kunnallisia kansanäänestyksiä on valtakunnallisesti toteutettu vuodesta 1991 lähtien 63, joista 57 koski kuntaliitosta, kaksi tielinjausta, yksi lääninrajaa, yksi jätteenpolttolaitosta, yksi kaupungin nimeä ja yksi maakunnan vaihtoa (Oikeusministeriö, 14.10.2019).

Kunnallisen kansanäänestyksen toimittamiseen sovelletaan lakia hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä (652/2021). Menettelylain määräysten mukaisesti kansanäänestyksen toteuttaminen on tiukan muutosidonnaista ja vastaa kuntavaalien menettelytapoja.

Mikäli valtuusto päättää toteuttaa Länsirata-hankkeesta luopumista koskevan kansanäänestyksen, tulee valtuuston tehdä päätös äänestyksen toteuttamisesta viimeistään 60. päivänä ennen äänestyksen toteuttamista. Kunnan kansanäänestys toimitetaan kunnanvaltuuston määräämänä sunnuntaina. Laista johtuvien määräaikojen vuoksi kunnallisen kansanäänestyksen toimittamisen prosessi kestää siten vähintään hieman yli kaksi kuukautta äänestyksen toimittamisen päätöksestä lukien.

Menettelylaki 3 § 2 mom.

"Päätäessään kansanäänestyksen toimittamisesta valtuuston on samalla päätettävä äänestyksen aiheesta ja ajankohdasta sekä äänestäjille esitettävistä vaihtoehtoista. Vaihtoehdot voivat sisältyä samaan äänestyslippuun tai kutakin vaihtoehtoa varten voi olla oma äänestyslippu. Äänestäjällä tulee kuitenkin aina olla mahdollisuus ilmaista, ettei hän kannata mitään esitetyistä vaihtoehtoista. Valtuuston on päätöksessään määrättävä äänestyslippujen lukumäärä, sisältö ja ulkomuoto."

Aloitteessa tarkoitettun kansanäänestyksen aiheena voidaan pitää kysymystä siitä, tulisiko Salon kaupungin luopua ja vetäytyä Länsirata-

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 231 08.12.2025
15.12.2025

hankkeesta. Äänestäjälle esitettävissä olevina vaihtoehtoina voidaan tällöin pitää esimerkiksi seuraavia: "Kyllä", "Ei", "En ota kantaa", jotka vaihtoehdot ovat esitettävissä samalla yhdellä äänestyslipulla. Äänestyslipun ulkomuodon osalta on mahdollista esimerkiksi noudattaa soveltuvin osin vaalilain 51 §:ssä äänestyslipusta säädettyä, jonka mukaan äänestyslippu on valkoinen vakiokokoa 148 x 210 mm, jonka lisäksi äänestyslippu tulee olla selkeällä tavalla vaalisalaisuuden säilyminen turvaten taittavissa niin, että äänestysmerkintä jää taittamattomaksi. Äänestyslipun sisältö voisi tällöin olla esimerkiksi sellainen, että äänestyslipun vasemmalla sivulla on otsikko "Salon kaupunki, Kunnallinen kansanäänestys [päivämäärä]" ja oikealla sivulla kansanäänestyksen aiheena toimiva kysymys sekä äänestysvaihtoehdot äänestäjän äänestysvalintaa osoittavilla valintaruuduilla.

Menettelylain mukaan Kansanäänestys toimitetaan kunnassa äänestysalueittain noudattaen vaalilain 8 §:n nojalla viimeksi määrättyä äänestysaluejakoa. Kunnanvaltuusto voi kuitenkin päättää, että useammalla äänestysalueella on kunnassa yhteinen äänestyspaikka. Kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen äänestystä asetettava äänestysalueita tai äänestyspaikkoja varten äänestyslautakunta noudattaen, mitä vaalilain 15 §:ssä säädetään vaalilautakuntien asettamisesta. Ennakkoäänestys toteutetaan kirjeäänestyksenä, jossa jokaiselle äänioikeutetulle lähetetään äänestysliput, vaalikuoret, lähetekirjeet, lähetekuori ja äänestysohjeet. Kunnanvaltuusto voi myös päättää kunnan kansanäänestyksen toimittamisesta pelkästään kirjeäänestyksenä.

Kunnan kansanäänestyksestä aiheutuneet kustannukset suoritetaan kunnan varoista. Mikäli valtuusto päättää toimittaa aloitteessa tarkoitetun kansanäänestyksen, tulee valtuuston hyväksyä kansanäänestyksen toteuttamiseen lisämääräraha. Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa Salossa oli 41 981 äänioikeutettua. Kunnan keskusvaalilautakunta laatii ja valmistuttaa kaikki asiakirjat. Mikäli valtuusto päättää toimittaa aloitteessa tarkoitetun kansanäänestyksen, tulisi sen toteuttamiseen varata karkean arvion mukaan n. 180 000 euroa.

Valtuuston tulee päättää toimitetaanko asiassa kansanäänestysaloitteessa tarkoitettu neuvoa-antava kunnallinen kansanäänestys.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että aloitteen mukaista kansanäänestystä ei järjestetä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Merkittiin, että Jerina Wallius ja Marika Korpela poistuivat kokouksesta esteellisinä, intressijävi, tämän asian käsittelyn ajaksi klo 17.15.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 231 08.12.2025
15.12.2025

Merkittiin, että hallintojohtaja Rönholm toimi tämän asian aikana kokouksen pöytäkirjanpitäjänä.

Merkittiin, että Anna Härri saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.15.

Anna Härri ehdotti Marja Ruokosen ja Timo Lehden kannattamana seuraavaa: Esitän, että kansanäänestys järjestetään.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että toimitetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat jäsen Härriin ehdotusta äänestävät EI. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä

Esittelijän pohjaehdotus sai 7 JAA ääntä (Paassilta, Nummentalo, Aaltonen, Anttila, Blomqvist, Valkonen, Yli-Jama)

Jäsen Härriin ehdotus sai 6 EI ääntä (Lehti, Kymäläinen, Mänkari, Ruokonen, Friberg, Härri)

Tyhjä 0 (-)

Poissa 0 (-)

Puheenjohtaja totesi, että päätökseksi tuli äänin 7 - 6 esittelijän pohjaehdotus.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Merkittiin, että Anna Härri poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.33.

Merkittiin, että Jerina Wallius palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.33.

Tiedoksianto

Toimistopalvelut
Kaupunginvaltuuston kokouksen jälkeen:
Asianosaiset

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025
5359/00.02.54/2025

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 231 08.12.2025
15.12.2025

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että aloitteen mukaista kansanäänestystä ei järjestetä.

Päätös

Tiedoksianto

Aloitteen tekijät
Kaupunginlakimies
Kirjaamo

Oheismateriaali

Otsikko
Kuntalaisaloite, Länsirata-hankkeesta luopuminen ja kansaäänestyksen järjestäminen
Luettelo, Kuntalaisaloite 20251201 osallistujat
Täydennys kuntalaisaloitteen osallistujaluetteloon 20251201, Länsirata-hankkeesta luopuminen ja kansanäänestyksen järjestäminen
Kansanäänestysaloite koskien Länsirata-hanketta

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

77

Länsirata Oy:n ratahankkeen rakentamisvaihetta koskeva osakassopimus

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 232

Valmistelija

hallintojohtaja, Riku Rönholm, riku.ronholm@salon.fi, 02 778 2020,
talousjohtaja, Maria Kulmala, maria.kulmala@salon.fi, 02 778 4017

Kaupunginvaltuustolle esitetään, että Länsirata Oy:n ratahankkeessa siirrytään ensimmäiseen rakentamisvaiheeseen Suomen valtion ja kuntaosakkaiden välillä neuvotellun uuden osakassopimuksen ehtojen mukaisesti siten, että Salon kaupunki hyväksyy osaltaan Länsirata Oy:n osakassopimuksen ja siihen liittyvän rahoitussitoumuksen ratahankkeen rakentamisvaiheen käynnistämiseksi. Salon kaupungin oman pääoman ehtoinen rahoitussitoumus ratahankkeen ensimmäisestä rakentamisvaiheesta on enintään 27 miljoonaa euroa vastaten 2,05 prosentin osuutta hankkeen rahoitussitoumusten kokonaismäärästä. Salon kaupungin vastuulle kuuluu myös 2,23 prosentin osuus hankkeelle kohdennettavan vieraan pääoman rahoituskustannuksista (koko hankkeen vieraan pääoman suuruus maksimissaan 520M euroa). Osana rakentamisvaiheeseen siirtymistä esitetään hyväksyttäväksi Helsingin kaupungin osakkeiden hankinta Länsirata Oy:lle ja muutokset yhtiön omistusrakenteen.

Länsirata-hankkeen taustaa

Länsirata Oy (aikaisemmin Turun Tunnin Juna Oy) perustettiin Suomen valtion ja osakaskuntien vuosina 2019–2020 käytyjen neuvottelujen jälkeen osapuolten päätöksillä. Valtion ja kuntien voimavarat yhdistämällä voitiin edesauttaa Helsinki-Turku-välisen nopean ratayhteyden toteutumista, jota on suunniteltu eri muodoissaan jo 1970-luvulta lähtien.

Hankeyhtiömallissa oli kyse uudesta tavasta suunnitella, toteuttaa ja rahoittaa suuria ratainvestointeja koko yhteiskunnan hyväksi. Yhteisessä hankeyhtiössä ratahankkeiden positiiviset yhteiskunnalliset tavoitteet saataisiin nopeammin toteutettua. Pidemmällä aikavälillä yhtiön osakkaille syntyy lisäksi kannustin kehittää yhdyskuntasuunnittelua ja maankäyttöä, mikä edistää radan varren alueiden elinvoimaa ja kestäväää kehitystä.

Suurilla ratahankkeilla on myönteisiä vaikutuksia talouskasvuun, tasaisen tulonjaon kehitykseen, työssäkäyntialueiden laajenemiseen sekä kaupunkirakenteiden kehittymiseen ja ympäristöön. Suomen kilpailukyvyyn ja alueiden menestyksen kannalta keskeisiä tekijöitä ovat luotettava liikennejärjestelmä ja alueiden saavutettavuus. Ilmastomuutoksen hillitseminen, kaupungistuminen ja saavutettavuus edellyttävät, että liikennejärjestelmää kehitetään ja liikkumisessa siirrytään kohti kestäviä liikkumisen muotoja. Nopea ja luotettava ratayhteys parantaa radanvarsikuntien saavutettavuutta, laajentaa työssäkäynti- ja

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

työmarkkina-alueita sekä luo uusia mahdollisuuksia alueiden kasvuun ja kehitykseen.

Turun Tunnin Juna Oy perustettiin 4.12.2020. Tällä hetkellä toiminimensä Länsirata Oy:ksi muuttaneen yhtiön rahoitus- ja omistusosuudet hankkeen suunnitteluvaiheessa jakautuvat seuraavasti:

Osakas	Rahoitusosuus M€	Omistusosuus %
Suomen valtio	39,45 milj. €	51,00 %
Turun kaupunki	10,25 milj. €	13,25 %
Espoon kaupunki	10,25 milj. €	13,25 %
Helsingin kaupunki	5,8 milj. €	7,50 %
Salon kaupunki	3,74 milj. €	4,84 %
Lohjan kaupunki	3,74 milj. €	4,84 %
Vihdin kunta	3,74 milj. €	4,84 %
Kirkkonummen kunta	0,38 milj. €	0,48 %
Yhteensä	77,35 milj. €	100 %

Länsirata Oy:n tehtävänä olevan Espoo–Salon-oikoradan ja Salon–Turkukaksoisraiteen ratasuunnittelun toteuttaminen rakentamisvalmiuteen ja siihen liittyvien tarvittavien selvitysten tekeminen on edennyt suunnitellusti. Hankkeen kustannukset katetaan yhtiön osakkailta vuosina 2020–2024 kerätyillä yhteensä 77,35 miljoonan euron oman pääoman ehtoisilla sijoituksilla sekä Euroopan Unionin Verkkojen Eurooppa - rahoitusohjelman (Connecting Europe Facility) CEF-rahoitustuella (CEF1). Kyseisen tuen määrä hyväksytyistä ratasuunnittelun kustannuksista on ollut 50 prosenttia vastaten tämä hetkisen arvion mukaan noin 29 miljoonaa euroa.

Ratasuunnitelmien hallinnollisten hyväksymismenettelyjen valmistelu aloitettiin teknisten ratasuunnitelmien valmistuttua kesällä 2024. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hyväksyi Salon-Hajala-ratasuunnitelman joulukuussa 2024 ja Espoo-Hista-ratasuunnitelman lokakuussa 2025. Ratasuunnitelmien hallinnollinen hyväksymismenettely on aloitettu myös Hajalan ja Nunnan sekä Nunnan ja Kupittaan välisten ratasuunnitelmien osalta.

Lohja–Salon-ratasuunnitelman päivitys osittain yksiraiteisiksi merkittävien kustannussäästöjen varmistamiseksi aloitettiin vuonna 2025 ja suunnitelma valmistuu kesällä 2027. Ratasuunnitteluvaiheen arvioidaan päättyvän vuonna 2027.

Salon kaupungin aiemmat päätökset

Salon kaupunginvaltuusto päätti 11.5.2020 § 29 että Salon kaupunki lähtee osakkaaksi Turun Tunnin Juna osakeyhtiöön sekä hyväksyy yhtiön perustamiskirjan, yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen. Samalla kaupunginvaltuusto päätti sitoutua yhtiön osakemerkintään ja pääomittamiseen enintään 3,74 M € rahoitussitoumuksella siten, että

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

vuoden 2020 osuus katetaan talousarvion investointimäärärahoista ja vuosille 2021-2024 tarvittavat määrärahavaraukset tehdään vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus on tehnyt valtuuston päätöksen täytäntöönpanopäätöksen 31.8.2020 § 313.

Toiminimensä Länsirata Oy:ksi muuttaneen hankeyhtiön osakkaat (Kh 29.1.2024 § 29) hyväksyivät yhteisen tahtotilan Länsirata Oy:n rakentamisvaiheen rahoittamisesta. Alustavan rahoitussitoumuksen tarkoituksena oli mahdollistaa CEF-tukihakemuksen jättäminen tammikuun 2024 aikana. Tarkoitusta varten osapuolet ilmaisivat alustavaksi tahtotilakseen pääomittaa Länsirata Oy:tä. Tahdonilmaus ei kuitenkaan velvoittanut osakkaita osallistumaan rahoitukseen.

Kaupunginhallitus hyväksyi 26.6.2024 § 224 Länsirata Oy:n ratahankkeen rakentamista ja rahoittamista koskevan esisopimuksen. Esisopimuksen ehdot neuvoteltiin Suomen valtion sekä Länsirata Oy:n osakkaina olevien kuntien; Turun, Espoon, Salon, Lohjan, Vihdin ja Kirkkonummen kesken tavoitteena siirtyä Länsirata-hankkeen rakentamisvaiheeseen. Hankkeen suunnitteluvaiheessa mukana ollut Helsinki ilmoitti tuolloin, että se ei tule enää osallistumaan hankkeen rakentamisvaiheeseen.

Osakkaiden neuvottelut rakentamisvaiheeseen siirtymisestä

Petteri Orpon hallituksen 20.6.2023 julkaistussa hallitusohjelmassa Länsirata-hankkeesta todetaan mm. seuraavaa: "valtio toteuttaa Turun tunnin juna -hankkeen, joka käsittää Espoo–Salo-oikoradan rakentamisen ja Salo–Kupittaa-yhteysvälin parantamisen. Rakentaminen käynnistyy Espoo–Lohja ja Salo–Kupittaa-yhteysväleillä. Rakentamisvaihetta varten valtio varautuu osana investointiohjelmaa pääomittamaan rahoitusta kokoavaa yhtiötä, jonka osakkaina voivat valtion lisäksi olla kunnat." Lisäksi todetaan, että "Turun tunnin juna -hanke käynnistetään parantamalla Salo–Kupittaa-väliä sekä rakentamalla Espoo–Lohja-rata, joka kytkee Lohjan ja Vihdin tiiviimmin osaksi Helsingin työssäkäyntialuetta".

Hallitusohjelmakirjauksen sekä 2023 CEF Liikenne -haun (CEF2) 26.9.2023 avautumisen myötä osakkaat käynnistivät syksyllä 2023 alustavat neuvottelut rakentamisvaiheen osakassopimuksesta.

Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta käsitteli Länsirata-hanketta 19.12.2023 ja päätti jatkaa neuvotteluja hankkeen rakentamisvaiheeseen siirtymisen edellytyksistä. Ministerivaliokunta päätti valtion rahoitusosuudeksi 51 % ja muiden osakkaiden 49 %. Samalla päätettiin jatkaa hankkeeseen liittyvien riskien selvittämistä ja hallintaa sekä taloudellisesti kestävien ratkaisujen hakemista.

Ministerivaliokunta puolsi sitä, että Länsirata-hankkeeseen haetaan CEF2-tukea tammikuussa 2024 päättyvässä haussa Salo–Hajala- sekä Espoo–Hista-yhteysvälien rakentamissuunnitteluun, rakentamiseen ja yhtiön toimialaan kuuluvien muiden ratayhteyksien rakentamissuunnitteluun.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

Lisäksi valiokunta puolsi Turun Tunnin Juna Oy:n nimen muuttamista Länsirata Oy:ksi.

Länsirata Oy:n hanke todettiin vuoden CEF2-haussa tukikelpoiseksi ja strategisesti merkittäväksi. Hankkeen valmiusaste muihin rahoituksesta kilpaileviin hankkeisiin verrattuna oli kuitenkin alhaisempi, koska ratasuunnitelmien valmistuminen ja hyväksyntäprosessit olivat vielä kesken. Tämän alhaisen suunnitelmavalmiuden vuoksi tukea ei hakukierroksella myönnetty.

Kesäkuussa 2024 Suomen valtio ja kuntaosakkaat, Helsinkiä lukuun ottamatta, neuvottelivat esisopimuksen ehdoista Länsiradan rakentamisvaiheeseen siirtymiseksi. Hyväksytyn esisopimuksen perusteella osakkaat jatkoivat neuvotteluja yhteisenä tavoitteena rakentamisvaiheeseen siirtymisen mahdollistavan osakassopimuksen solmiminen.

Osakasneuvotteluissa saavutettiin neuvottelutulos Länsirata-hankkeen ensimmäiseen rakentamisvaiheeseen siirtymisestä 31.10.2025. Osana rakentamisvaiheeseen siirtymistä saavutettiin neuvottelutulos myös Helsingin kaupungin osakkeiden hankinnasta.

Osakkaiden neuvottelutulos ja osakassopimuksen keskeinen sisältö

Osakkaiden neuvottelutuloksen myötä on laadittu osakassopimus, missä sovitaan tarkemmin muun muassa hankeyhtiön hallinnosta, rahoituksesta ja päätöksenteosta sekä osakkaiden oikeuksista ja velvollisuuksista. Ennen osakassopimuksen allekirjoitusta osakassopimus ja sen liitteet viedään hyväksyttäväksi kunkin osakkaan toimivaltaisiin päätöksentekoelementteihin.

Osakassopimuksen tausta

Helsingin ja Turun välinen raideyhteys on Suomen merkittävimpiä raideyhteyksiä ja sen kehittämiseksi on tunnistettu laaja-alaiset tarpeet. Helsinki–Turku nopean junayhteyden voidaan katsoa koostuvan useasta eri osakokonaisuudesta (kuten Espoon kaupunkirata, Espoo–Salooikorata, Salo–Kupittaa-rataväli sekä Kupittaa–Turku-ratahanke).

Nopea junayhteys lyhentää kaupunkien välistä matka-aikaa sekä laajentaa työssäkäynti- ja työmarkkina-alueita tuoden uusia mahdollisuuksia alueiden kasvuun ja kehitykseen. Länsirata on valmistuessaan osa eurooppalaisen TEN-T-liikenneverkon (Trans European Transport Network) Skandinavia-Välimeri-ydinverkkokäytävää. TEN-T-liikenneverkon tavoitteena on edistää ihmisten ja tavaroiden kestävästä liikkumisesta jäsenmaasta toiseen mahdollisimman saumattomasti.

Espoo-Salo-oikoradan sekä Salo-Turku-ratavälin suunnittelu rakentamisvalmiuteen kuuluu Länsirata Oy:n tehtäviin siltä osin kuin suunnittelua ei ole saatu päätökseen. Suunnitteluhanke päättyy, kun kaikki ratasuunnitelmat ovat saaneet lainvoiman. Hanke saatetaan loppuun

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

osakkaiden aikaisemmalla rahoituksella eikä uudessa osakassopimuksessa sitouduta sen lisärahoittamiseen. Suunnitteluhankkeen jäännöskassaan jää suunnittelun päättyessä rahoitusylijäämää arviolta 22 miljoonaa euroa.

Länsiradan suunnitteluhankkeen toteuttamiseen liittyvä alkuperäinen osakassopimus päättyy, kun uusi osakassopimus tulee voimaan. Helsingin kaupunki luopuu osakkeistaan, koska se ei osallistu rakentamisvaiheeseen. Helsingin kanssa sovitaan erikseen suunnitteluhankkeen loppuun saattamisesta ja sen osakkeiden hankkimisesta Länsirata Oy:lle. Helsingin omistamien osakkeiden hankintahinta maksetaan suunnitteluhankkeen jäännöskassasta ja muutoin jäännöskassa käytetään tulevaan rakentamishankkeeseen.

Länsirata Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaisena toimialana on Helsinki-Turku nopeaan junayhteyteen liittyvän radan suunnittelu ja rakentaminen. Yhtiö voi myös tehdä selvityksiä hankkeen rakentamisen mahdollistamiseksi ja hankkeen vaikutusten tunnistamiseksi. Yhtiö voi harjoittaa myös muuta raideliikenneinfrastruktuurin suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvää toimintaa. Yhtiön toiminnan tarkoituksena on kehittää, suunnitella ja rakentaa yhteiskunnan, viranomaisten ja osakkaidensa tarpeisiin raideliikenneinfrastruktuuria sekä tuottaa siihen liittyvien hyötyjen, haittojen ja muiden vaikutusten arvioita. Yhtiön tehtävänä ei ole tarkoitus tuottaa voittoa osakkailleen.

Kuntien taloudelliset vastuut ovat neuvottelutuloksessa rajatut ja selkeät. Mahdollinen EU-tuki hyödyntäisi kaikkia yhtiön osakkaita. Lisäksi kuntien kirjanpitoimenettelyt on huomioitu neuvottelujen aikana ja huomioidaan edelleen kuntien päätöksenteossa.

Länsirata Oy:n ohjaus rakentamisvaiheessa on määritelty selkeästi. Hankkeesta on vastuussa yhtiön hallitus, jonne kunnat nimeävät jäseniä. Näin kunnilla säilyy mahdollisuus osallistua hanketta ja hankeyhtiötä koskevaan päätöksentekoon.

Ohjauksesta sopimalla varmistetaan hankeyhtiön toimintaedellytykset ja mahdollistetaan taloudellisesti ja toiminnallisesti hyödylliset innovaatiot hankkeen toteuttamisessa. Lisäksi on olennaista, että rakentamisen aikaisista vastuista hankeyhtiön ja valtion rataverkkoa hallinnoivan Väyläviraston välillä on selkeät kirjaukset.

Osakassopimus allekirjoitetaan, kun kaikkien osakkaiden toimivaltaiset päätöksentekovelimet ovat sen hyväksyneet.

Rakentamishankkeen ensimmäinen rakentamisvaihe

Osahankkeet, jotka kuuluvat osakassopimuksessa sovittavaan ensimmäiseen rakentamisvaiheeseen, on kuvattu yksityiskohtaisemmin osakassopimuksen liitteenä olevassa teknisessä liitteessä 2. Rakentamishanke sisältää rakentamissuunnittelun koko yhteysvälillä siltä osin kuin se kuuluu yhtiön vastuulle. Espoon kaupunkirata ja Kupittaa-

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

Turku-ratahankkeen nopean ratayhteyden kehittämiseen liittyvien osien toteutus ja lähiliikenteen varikot eivät kuulu yhtiön toimialaan.

Ensimmäisessä rakentamisvaiheessa rakennetaan uusi raideyhteys yhteysväleille Espoo–Hista, Hista–Vihti ja Vihti–Lohja. Samalla toteutetaan kaksoisraide nykyisen raideyhteyden viereen yhteysväleillä Salo–Hajala ja Nunna–Kupittaa. Lisäksi ensimmäinen rakentamisvaihe pitää sisällään koko yhteysvälin rakentamissuunnittelun. Koko yhteysvälin rakentamissuunnittelua tehtäisiin vaiheittain osakkaiden etujen ja rahoitussitoumusten puitteissa teknisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Ensimmäisen rakentamisvaiheen kustannusarvio on yhteensä 1319,9 miljoonaa euroa (MAKU 130, 2015=100).

Rakentamisvaiheen osakkaat ja omistusosuudet

Länsirata Oy:n osakkaiden omistusosuudet rakentamisvaiheessa ovat seuraavat:

Suomen valtio 67,00 %
Turun kaupunki 10,73 %
Espoon kaupunki 14,03 %
Salon kaupunki 2,23 %
Lohjan kaupunki 2,48 %
Vihdin kunta 2,31 %
Kirkkonummen kunta 1,24 %.

Osakassopimuksessa ja kuntien välillä sovittu rakentamisvaiheen omistusrakenne toteutetaan suunnatulla maksuttomalla osakeannilla, joka toteutetaan Helsingin kaupungin osakkeiden hankinnan jälkeen. Helsingiltä hankitut osakkeet mitätöidään.

Rahoitussitoumukset

Suomen valtio ja kuntaosakkaat sitoutuvat rahoittamaan Länsirata-hankkeen ensimmäistä rakentamisvaihetta oman pääoman ehtoisesti yhteensä 800 miljoonalla eurolla. Suomen valtion osuus 800 miljoonan euron rahoituksesta on 400 miljoonaa euroa ja kuntaosakkaiden osuus yhteensä 400 miljoonaa euroa. Kuntien 400 miljoonan rahoitusosuus kohdistuu lähemmäs sitä hetkeä, jona rata valmistuu ja investoinnin hyödyt toteutuvat. Rahoitus on jaksotettu kuntien toivomalla tavalla.

Osakassopimuksessa ja sen liitteessä 1 on määritelty kunkin osakkaan rahoitusvastuun enimmäismäärä. Osakkaalla ei ole velvollisuutta rahoittaa yhtiötä rahoitussitoumuksen ylittävältä osin.

Rahoitussitoumusten jakamisessa on käytetty ensimmäisen rakentamisvaiheen kustannusarvioita 1319,9 miljoonaa (MAKU 130, 2015=100), joka jakautuu osahankkeille seuraavasti:

- Espoo – Hista (rakentaminen 310 M€ ja rakentamissuunnittelu 9 M€)

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

- Hista – Vihti (rakentaminen 139 M€ ja rakentamissuunnittelu 4 M€)
- Vihti – Lohja (rakentaminen 510 M€ ja rakentamissuunnittelu 14 M€)
- Salo – Hajala (rakentaminen 140 M€ ja rakentamissuunnittelu 8 M€)
- Nunna – Kupittaa (rakentaminen 120 M€ ja rakentamissuunnittelu 3 M€)
- Lohja – Salo (rakentamissuunnittelu 48 M€)
- Hajala – Nunna (rakentamissuunnittelu 15 M€)

Suomen valtio sitoutuu oman pääoman ehtoisen rahoituksen lisäksi hakemaan eduskunnan hyväksyntää yhtiölle myönnettävälle valtion takaukselle, jonka nojalla yhtiö voisi hakea vierasta pääomaa enintään 520 miljoonaa euroa. Eduskunnalta haettavalla hyväksynnällä Suomen valtio sitoutuu vastaamaan 100 % vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen lyhennyksistä ja 67 % vieraan pääoman rahoituskustannuksista. Kuntaosakkaat sitoutuvat vastaamaan 33 % vieraan pääoman rahoituskustannuksista, joilla tarkoitetaan korkokustannusten lisäksi rahoituksen järjestely- ja lainanhoitokuluja.

Edellytyksenä vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen hakemiselle on se, että rahoitussitoumusten jaksottumista koskevat oman pääomanehtoinen rahoitus ja jäännöskassa on käytetty ennen vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen nostamista.

Vaihtoehtoisesti Suomen valtio voi päättää 520 miljoonan suuruisen rahoituksen järjestämisestä myös muulla tavoin. Myös tässä vaihtoehdossa osakkaat vastaisivat kustannuksista kuten vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen kustannuksista. Vieraan pääoman rahoituskustannukset eivät sisälly kuntaosakkaiden rahoitussitoumusten enimmäismäärään.

Hankkeen kustannusarviossa voi tapahtua maarakennuskustannusindeksin (MAKU) mukaista kustannustason muutosta (osakassopimuksessa ”normaali kustannusnousu”).

Normaalia kustannusnousua rahoitetaan osakkaiden omistuksen mukaisessa suhteessa. Rahoitusvaiheissa 1 ja 2 valtio rahoittaa kustannusnousua 67 % ja kunnat 33 % siihen asti, että valtion 400 miljoonan euron rahoitus on käytetty täysimääräisesti. Sen jälkeen, kun rahoitusvaiheen 3 valtion enintään 520 miljoonan euron rahoitusosuus on varmistunut, normaalia kustannusnousua rahoitetaan suhteessa valtio 67 % / kunnat 33 % siihen asti, että valtion 920 miljoonan euron rahoitus on käytetty täysimääräisesti.

Kaikissa rahoitusvaiheissa valtio ja kunnat osoittavat rahoitusta symmetrisesti tasatahtiin. Normaalia kustannusnousua rahoitetaan edellä kuvatulla tavalla myös symmetrisesti. Tästä seuraa, että kaikissa tilanteissa valtion 400/920 miljoonan euron rahoitusosuus on käytetty täysimääräisesti ennen kuin kuntien rahoitusosuus ylittyisi kustannusnousun kattamisen vuoksi. Kuntien vastuu normaalista kustannusnoususta rajoittuu siihen, että valtion 400/920 miljoonan euron rahoitusosuus on kokonaisuudessaan käytetty.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

Mikäli kustannuskehitys ylittää normaalin kustannusnousun tai johtaa rahoitussitoumusten ylittymiseen, saattaa yhtiö kustannusylityksen osakkaiden tietoon. Sen jälkeen päätös osahankkeiden käynnistämisestä, jatkamisesta tai sisällön muuttamisesta voidaan tehdä vain, mikäli päätöstä kannattaa $\frac{3}{4}$ yhtiön osakkaista. Kuitenkaan yhdenkään osakkaan rahoitussitoumuksen tasoa ei voida ylittää ilman asianomaisen osakkaan hyväksyntää.

Osakkaat sitoutuvat vastaamaan mahdollisesta normaalista kustannusnoususta. Osakassopimuksessa sovitaan normaalin kustannusnousun mukaisista vastuista ja niiden jaksottamisesta. Normaali kustannusnousu ei sisälly kuntaosakkaiden rahoitussitoumusten enimmäismäärään, mutta kuntaosakkaiden vastuu normaalista kustannusnoususta rajoittuu siihen asti, että valtion 400 / 920 miljoonan euron rahoitusosuus on kokonaisuudessaan käytetty. Normaalin kustannusnousun kattamiseen käytetään mahdollista CEF- tai EU-rahoitustukea osakassopimuksen ehtojen mukaisesti.

Valtion rahoitusvastuun enimmäismäärä on yhteensä 920 miljoonaa euroa lisättynä vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen rahoituskustannuksilla, joista valtio sitoutuu kattamaan 67 %. Rahoitussuunnitelma laaditaan ja rahoituskutsut lähetetään osakkaille yhtiön aikaisempien käytäntöjen mukaisesti.

Kunkin osakkaan rahoitussitoumuksen enimmäismäärä, vastuu normaalista kustannusnoususta sekä osuus vieraan pääoman rahoituskustannuksista on määritelty osakassopimuksen liitteessä 1.

Osakassopimuksen muita ehtoja

Osahankkeiden käynnistäminen ja poikkeuksellinen kustannusten nousu

Länsirata Oy voi sitoutua osahankkeen rakentamista koskeviin kustannuksiin vain, mikäli kustannusnousu ei ylitä normaalia kustannusnousua tai johda osakkaiden rahoitussitoumusten ylittymiseen.

Mikäli kustannuskehitys ylittää normaalin kustannusnousun tai johtaa rahoitussitoumusten ylittymiseen, se saatetaan viivytyksettä osakkaiden tietoon. Mahdollisen edellä mainitun kustannusnousun edellyttämä päätöksenteko osahankkeiden käynnistämisestä tai jatkamisesta siirtyy osakkaille ja päätökset tehdään määräenemmistöllä.

Yhtiö voi päättää kustannusriskivaliokunnan perustamisesta, mihin voisi osallistua myös osakkaiden nimeämiä edustajia.

Luovuttaminen osaksi valtion rataverkkoa

Länsirata Oy:n suunnittelema ja rakentama omaisuus siirretään osaksi valtion rataverkkoa mahdollisimman nopeasti sen jälkeen, kun valmis kokonaisuus on saanut käyttöönottoluvan ja Väylävirastolla on edellytykset omaisuuden vastaanottamiseen. Yhtiö luovuttaa rataosuudet osaksi valtion

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

rataverkkoa järjestelyllä, joka ei edellytä Suomen valtiolta erillistä vastiketta tai maksua.

Yhtiö sitoutuu yhteistyössä Väyläviraston kanssa edesauttamaan rakentamishankkeen toteuttamista kustannustehokkaasti ja kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen.

Yhteistyösopimus Väyläviraston kanssa

Rakentaminen toteutetaan Väyläviraston julkaistujen ohjeiden ja teknisten vaatimusten mukaisesti. Yhtiö ja Väylävirasto sopivat yhteistyöstä yhteistyösopimuksessa, joka tulee solmia kuuden kuukauden kuluessa osakassopimuksen allekirjoittamisesta.

Yhtiön hallinnointi

Suomen valtio nimittää seitsemän (7) hallituksen jäsentä ja kukin kuntaosakas yhden jäsenen. Hallituksessa on 13 jäsentä. Suomen valtio nimeää hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallitus nimittää toimitusjohtajan, jonka nimittämiseen vaaditaan 10 jäsenen kannatus ja erottamiseen seitsemän jäsenen kannatus.

Osakassopimuksessa yksilöidyissä tapauksissa päätös edellyttää $\frac{3}{4}$ määräenemmistöä yhtiön osakkeista ja niiden tuottamista äänistä.

Esittelyssä edellä mainittujen ehtojen lisäksi osakassopimus sisältää tavanomaisia osakassopimuksen ehtoja muun muassa myötävaikuttamisvelvollisuudesta, tulkinnasta, salassapidosta ym.

Helsingin kaupungin osakkeiden hankinta

Länsirata-hankkeen suunnitteluhankkeen osakassopimuksessa 4.12.2020 sovittiin, että osakassopimuksen mukaisesti rahoitussitoumukset tai niiden keskinäiset suhteelliset osuudet eivät luo olettaa mahdolliseen myöhempään rakentamisvaiheen rahoitukseen tai sen ehtoihin. Osakkaille ei tullut velvollisuutta rakentamisvaiheen rahoittamiseen vaan rakentamisvaiheen rahoituksesta päätettäisiin erikseen.

Helsingin kaupunki ei osallistu Länsirata-hankkeen rakentamisvaiheeseen ja se luopuu osakkeistaan. Suunnitteluhankkeen osakassopimuksen mukaisesti Helsingin kaupunki kuitenkin vastaa suunnitteluhankkeen loppuunsaattamisesta ja siihen liittyvistä velvoitteista.

Helsingin kaupungin osakkeet hankitaan Länsirata Oy:lle 1.650.001 eurolla. Osakkeiden hankintaan sovelletaan 4.12.2020 osakassopimuksen ehtoja. Osakkeiden kauppahinta muodostuu osakassopimuksen 3.2.1 mukaisesti määräytyvän perusmaksun sekä suunnitteluhankkeen arvioidun jäännöskassan ja omistususuuden perusteella määriteltävän tasausmaksun mukaan. Sopimuksen voimaantullessa maksettavan tasausmaksun määrä on osakkaiden neuvotteluissa määritelty arvioidun

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

jäännöskassan perusteella. Tasausmaksun suuruus tarkastetaan toteutuneen mukaan suunnitteluhankkeen päättyessä 2027.

Helsingin kaupunki vastaa osakkeiden kauppahinnan varainsiirtoverosta.

Osakkaat sitoutuvat kauppakirjassa siihen, että Länsirata Oy:n sijoitettua vapaata omaa pääomaa voidaan osakeyhtiölain säännösten näin salliessa käyttää suunnitteluhankkeen päättyessä mahdollisen tasausmaksun loppuerän suorittamiseen. Mikäli loppulaskelmassa todettaisiin, että Helsingin kaupungille on kauppakirjan voimaantulopäivänä maksettu liikaa tasausmaksua, sen tulee palauttaa liikaa maksettu määrä yhtiölle.

Kauppakirja tulee voimaan samanaikaisesti, kun Länsirata Oy:n uusi osakassopimus tulee voimaan.

Osakassopimuksen voimaantulo ja sopimuksen sitovuutta koskeva este

Osakassopimus tulee voimaan osapuolten allekirjoituksella. Mikäli joku osapuolista ei voi oikeudellisen esteen tai vastaavan vuoksi jatkaa osakkaana, tilanne pyritään korjaamaan osapuolten neuvotteluin. Mikäli osapuoli ei voi jatkaa osakkaana, yhtiö ei ole velvollinen palauttamaan osapuolelle sen jo maksamaa rahoitusta, ellei erikseen muuta sovita.

Lisäksi osapuoli, joka ei voi jatkaa osakkaana on velvollinen luovuttamaan osakkeet yhtiölle tai sen osittamalle taholle yhden euron vastiketta vastaan.

Salon kaupungin taloudelliset vastuut

Hankkeen 1. rakentamisvaiheen rahoitusvastuun enimmäismäärä jakautuu kuntien välillä seuraavasti:

Kunta	Osuus (%)	Euroa
Espoo	42,50 %	170 000 000
Kirkkonummi	3,75 %	15 000 000
Lohja	7,50 %	30 000 000
Salo	6,75 %	27 000 000
Turku	32,50 %	130 000 000
Vihti	7,00 %	28 000 000
Kunnat yhteensä	100,00 %	400 000 000

Hyväksymällä osakassopimuksen Salon kaupunki sitoutuu pääomittamaan yhtiötä hankkeen 1. rakentamisvaiheen osalta 27 miljoonalla eurolla investointihankkeen toteuttamiseksi. Kaupungin rahoitusasema ei mahdollista pääomittamista pelkästään kassasta, joten kaupunki tulee rahoittamaan osuuttaan lainalla ja hankkeen edetessä kaupungin lainakanta tulee kasvamaan. Tämän seurauksena kaupungille muodostuu tulosvaikutteisia korkomenoja. Todellisten vuosittaisten korkomenojen tulosvaikutus tarkentuu, kun lainan yksityiskohdista on tarkempia tietoja. Viimeisimmän arvioinnin mukaan 1. vaiheen ratainvestoinnin kustannukset

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

kohdistuisivat vuosille 2027-2032, niin että suurimmat kustannukset kohdistuisivat viimeisiin vuosiin.

Investoinnin valmistumisen myötä kaupungille muodostuu tulosvaikutteisia kirjanpidollisia poistoja. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antaman yleisohjeen mukaisesti muihin pitkävaikutteisiin menoihin sisältyviin osuuksiin toisen yhteisön hankkeisiin sovelletaan vastaavanlaisen kunnan hyödykkeen hankintamenoa koskevia poistoaikoja, esimerkiksi rahoitusosuudet ratahankkeisiin poistetaan suunnitelman mukaan 30-40 vuodessa. Salon kaupungin poistosuunnitelman päivittämisestä tullaan päättämään erikseen. Tämän hetken taloudellista arviointia tehtäessä poistoajaksi arvioitu 40 vuotta. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut 25.11.2025 lausunnon investoinnin toteuttavaan hankeyhtiöön tehtyjen kunnan sijoitusten kirjaamisesta. Lausunto on esityslistan oheismateriaalina.

Turun kaupunki on pyytänyt tilintarkastusyhteisöltä muistion hankeyhtiön kuntaosakkaiden tekemien pääomasijoitusten kirjanpitokäsittelystä kuntien kirjanpidoissa. Muistio suositteli yllä esitetyn poistokäsittelyä koskevan lausunnon pyytämistä kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaostolta. Yhteinen lausunto on pyydetty kaikkien kuntaosakkaiden päätöksenteon tueksi. Lausunto on esityslistan oheismateriaalina.

Kaupungin pääomittamisesta aiheutuvien talousvaikutusten lisäksi kaupungille tulee kohdistumaan myös osuus hankeyhtiön ottaman ja valtion takaaman vieraan pääoman korkomenoista. Taloudellista vaikutusarviota ei voi tarkasti tehdä, koska lainan yksityiskohdista ei ole vielä tietoa.

Vuosittainen tulosvaikutus tarkentuu hankkeen edetessä, mutta korkeimmillaan se on kaikkien hankeosien valmistuttua. Arvio vuosikohtaisista talousvaikutuksista on kuvattu tarkemmin esityslistan oheismateriaalissa.

Kaupungille kohdistuu taloudellinen vastuu 1. rakentamisvaiheen rahoitusosuudesta (27 miljoonaa euroa) ja lainan korkomenoista. Näistä kohdistuvat taloudelliset vaikutukset ovat lainakannan kasvu 27 miljoonalla eurolla ja arvio täysimääräisen lainamäärän aiheuttamasta korkomenojen tulosvaikutuksesta korkeimmillaan noin -0,8 miljoonaa euroa/vuosi, mikäli vastuut toteutuvat arvioitujen laskelmien mukaisesti. Korkomenot laskevat lainalyhennysten myötä. Poistot ensimmäisestä vaiheesta alkavat, kun rataosuus valmistuu eli vuodesta 2032 alkaen, jonka vuotuinen tulosvaikutus on -0,7 miljoonaa euroa/vuosi. Vieraan pääoman taloudellista vaikutusarviota ei voi tarkasti tehdä, koska lainan yksityiskohdista ei ole vielä tietoa. Valtion takaaman lainan koron kaupungille kohdistettavaksi osuudeksi arvioidaan enimmillään 0,4 miljoonaa euroa/vuosi. Arvio täysimääräisen rahoitusvastuun, poistojen ja vieraan pääoman

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

korkokustannusten aiheuttamasta tulosvaikutuksesta olisi siten enimmillään yhteensä -1,9 miljoonaa euroa/vuosi.

Laskelmissa ei ole huomioitu normaalin kustannusnousun vaikutusta.

Kunnan toimiala

Kuntalain 7 §:n 1 momentin mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät. Nämä tehtävät muodostavat kunnan yleisen toimialan. Yleisen toimialan määräytymisen periaatteet ohjaavat ja rajaavat sitä, mitä tehtäviä kunta voi ottaa hoitaakseen.

Kunnan toimialaa määriteltäessä on otettava huomioon hallintolain 6 §:n mukaiset hallinnon yleiset oikeusperiaatteet. Yleistä toimialaa rajoittaviksi periaatteiksi on vakiintuneesti oikeuskäytännössä lisäksi katsottu tehtävän yleishyödyllisyys, tehtävän paikallisuus, yksityisen tukemisen kieltö, hallinnon toissijaisuus ja työnjako muiden viranomaisten kanssa sekä spekulatiivisen toiminnan kieltö.

Nopeampien raideyhteyksien kehittäminen parantaa kunnan saavutettavuutta ja sen elinkeinoelämän yleisiä toimintaedellytyksiä sekä laajentavaa työssäkäyntialuetta ja edistävää kuntalaisten hyvinvointia sujuvoittamalla työmatkayhteyksiä ja muuta liikkumista. Länsirata-hanke on merkittävä infrahanke, joka on koko Suomen ja erityisesti radanvarsikuntien kehityksen ja kilpailukyvyn kannalta tärkeä.

Valtiontukisääntely

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaaja on "yritys" (Euroopan komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 6).

Länsirata Oy:n toimialana on yhtiöjärjestyksen 2 §:n mukaan Helsinki-Turku nopeaan junayhteyteen liittyvän radan suunnittelu ja rakentaminen. Yhtiö voi tehdä tai teettää selvityksiä hankkeen rakentamisen mahdollistamiseksi ja hankkeen vaikutusten tunnistamiseksi. Yhtiö voi harjoittaa myös muuta raideliikenneinfrastruktuurin suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvää toimintaa. Yhtiö ei harjoita taloudellista toimintaa eli tarjoa tavaroita tai palveluita markkinoilla. Näin ollen se ei ole SEUT 107(1):ssa tarkoitettu yritys, eivätkä valtiontukisäännöt siten tule sovellettaviksi yhtiön omistamisen ja rahoittamisen osalta.

Euroopan komission mukaan vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai kilpailun vääristyminen on yleensä poissuljettua infrastruktuurin rakentamisessa silloin, kun infrastruktuurilla ei ole tavallisesti suoraa kilpailijoita, yksityinen rahoitus on alalla ja kyseisessä jäsenvaltiossa

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

vähäistä ja infrastruktuurin tarkoituksena ei ole valikoivasti suosia tiettyä yritystä tai toimialaa vaan se hyödyttää koko yhteiskuntaa (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 211).

Jotta tietyn hankkeen kaikki julkinen rahoitus kuuluisi valtiontukisääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle, on varmistettava, että infrastruktuurien rakentamiseen kohdassa 211 mainituissa tilanteissa myönnettyä rahoitusta ei voida käyttää muiden taloudellisten toimintojen, kuten infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen, ristiin tukemiseen tai välilliseen tukemiseen (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 212). Länsirata Oy:lle myönnettävää rahoitusta ei käytetä infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen tai muiden taloudellisten toimintojen tukemiseen.

EU:n komission mukaan mahdollisten käyttäjien saataville tasavertaisin ja syrjimättömin ehdoin asetettavan rautatieinfrastruktuurin rakentaminen täyttää yleensä kohdassa 211 mainitut edellytykset ja sen vuoksi sen rahoitus ei tavallisesti vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä kilpailua (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 219). Vaikka Länsirata Oy:n toiminta arvioitaisiinkin luonteeltaan taloudelliseksi tuki ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä kilpailua. Länsirata Oy:n omistamisessa ja rahoittamisessa ei ole kyseessä SEUT 107(1) mukainen valtiontuki.

Liitteet:

- Länsirata Oy osakassopimus 5.11.2025 liitteineen (sopimus + 12 liitettä)
- Kuntaosakkaiden sitoumus toisen rakentamisvaiheen rahoittamisesta

Oheismateriaalit:

- Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntaosaston lausunto 149 25.11.2025
- Länsirata-hanke ensimmäinen rakentamisvaihe
- Arvio vuosikohtaisista talousvaikutuksista
- KPMG Oyn muistio Länsirata Oy nimiseen hankeyhtiöön kuntaosakkaiden tekemien pääomasijoitusten kirjanpitokäsittelystä kuntaosakkaiden kirjanpidossa

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää, että

1) Kaupunginvaltuusto hyväksyy Länsirata Oy:tä koskevan osakassopimuksen liitteineen sekä kuntaosakkaiden sitoumuksen toisen rakentamisvaiheen rahoittamisesta liitteen mukaisessa muodossa.

2) Kaupunginvaltuusto sitoutuu Länsirata Oy:n ratahankkeen ensimmäisen rakentamisvaiheen rahoittamiseen enintään 27 miljoonalla eurolla ja vastaa Länsirata Oy:n 520 miljoona euron vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen tai Suomen valtion muutoin järjestelemän rahoituksen rahoituskustannuksista enintään 2,23 prosentilla.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

3) Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin omistamien osakkeiden hankinnan Länsirata Oy:lle ja sen, että Länsirata Oy:n sijoitettua vapaata omaa pääomaa voidaan käyttää mahdollisen tasausmaksun ja sen loppuerän suorittamiseksi Helsingin kaupungille.

4) Kaupunginvaltuusto hyväksyy osakassopimuksen mukaisen maksuttoman suunnatun osakeannin, jonka jälkeen Salon kaupungin osuus Länsirata Oy:n rakentamisvaiheen aikaisesta osakeomistuksesta on 2,23 prosenttia koko osakekannasta.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että

- kaupunginhallitus valtuutetaan hyväksymään osakassopimukseen ja liitteisiin mahdollisia muutoksia, joilla ei ole suhteellisesti arvioiden merkittäviä vaikutuksia Salon kaupungin rahoitusosuuksiin eikä kuntaosakkaiden kokonaisrahoitusvastuuseen, ja
- kaupunginjohtaja valtuutetaan hyväksymään osakassopimukseen ja sen liitteisiin vähäisiä teknisiä tarkennuksia ja,
- kaupunginjohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan osakassopimus ja järjestelyyn liittyvät muut asiakirjat edellyttäen, että muut osakassopimuksen osapuolet hyväksyvät asiakirjat vastaavan sisältöisenä ja kuntaosakkaat hyväksyvät ratahankkeen toisen vaiheen rahoituksen liitteen mukaisessa muodossa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Merkittiin, että pöytäkirjanpitäjä Marika Korpelan poissa ollessa hallintojohtaja Riku Rönholm toimi tämän asian aikana kokouksen pöytäkirjanpitäjänä.

Merkittiin, että Osmo Friberg ja Annika Viitanen Friberg poistuivat kokouksesta esteellisinä, intressijäävi, tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 17.33.

Jerina Wallius perusteli hallitukselle näkemystään siitä miksi hän ei asiassa olisi esteellinen seuraavasti: Päätöksenteon keskeinen kohde on osakassopimus Suomen valtion ja kuntaosakkaiden välillä. Sopimuksessa päätetään radan ensimmäisen vaiheen rakentamisesta ja rahoittamisesta. Tässä sopimuksessa en ole henkilökohtaisesti maksavana tai vastaanottavana osapuolena. Solmittavasta sopimuksesta ei ole minulle kuntalain määrittämää jäävyttä aiheittavaa henkilökohtaista hyötyä tai haittaa.

Wallius jätti esteellisyydestään päättämisen toimielimen päätettäväksi.

Merkittiin, että Wallius poistui kokouksesta esteellisyysasian ratkaisemisen ajaksi klo 17.37.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

Hallintojohtaja Rönholm selosti esteellisyysarvioinnissa huomioon otettavia seikkoja.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että Wallius on tämän asian osalta esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn kaupunginhallituksessa seuraavin perustein:

- Ratahankkeen 2. vaiheen ratalinjaus kulkee Walliuksen omistaman kiinteistön halki.
- Päätettävänä olevassa osakassopimuksessa sovitaan ratahankkeen 1. vaiheen rakentamisen lisäksi 2. vaiheen suunnittelusta.
- Päätettävänä olevassa kuntien välisessä hankkeen rahoitusta koskevassa sopimuksessa sovitaan myös 2. vaiheen rahoituksesta.
- Ratahankkeen 1. vaiheen toteutuminen tai toteutumattomuus tosiasiallisesti ratkaisee myös sen onko hankkeen 2. vaihe mahdollista toteuttaa.

Merkittiin, että Wallius palasi kokoukseen klo 17.47.

Todettiin kaupunginhallituksen Walliuksen esteellisyyttä koskeva päätös.

Merkittiin, että Wallius poistui kokouksesta esteellisenä, intressijäävi, tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 17.47.

Merkittiin, että Anna Härri saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.47.

Maija Kymäläinen esitti Timo Lehden ja Marja Ruokosen kannattamana seuraavaa: Kaupunginhallitus esittää että: se ei hyväksy eikä sitoudu Länsirata Oy:tä koskevaa osakassopimusta liitteineen, kohtien 1-4 mukaisesti.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että toimitetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat jäsen Kymäläisen ehdotusta äänestävät EI. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä

Esittelijän pohjaehdotus sai 9 JAA ääntä (Paassilta, Nummentalo, Aaltonen, Anttila, Blomqvist, Härri, Mänkäri, Valkonen, Yli-Jama)

Jäsen Kymäläisen ehdotus sai 3 EI ääntä (Lehti, Kymäläinen, Ruokonen)

Tyhjä 0 (-)

Poissa 1 (Friberg)

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

Puheenjohtaja totesi, että päätökseksi tuli äänin 9- 3 esittelijän pohjaehdotus.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Merkittiin, että Osmo Friberg, Annika Viitanen Friberg ja Marika Korpela palasivat kokoukseen tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.56.

Tiedoksianto

Toimistopalvelut

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025
5070/00.04.02.00/2025

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että

- 1) Kaupunginvaltuusto hyväksyy Länsirata Oy:tä koskevan osakassopimuksen liitteineen sekä kuntaosakkaiden sitoumuksen toisen rakentamisvaiheen rahoittamisesta liitteen mukaisessa muodossa.
- 2) Kaupunginvaltuusto sitoutuu Länsirata Oy:n ratahankkeen ensimmäisen rakentamisvaiheen rahoittamiseen enintään 27 miljoonalla eurolla ja vastaa Länsirata Oy:n 520 miljoona euron vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen tai Suomen valtion muutoin järjestelemän rahoituksen rahoituskustannuksista enintään 2,23 prosentilla.
- 3) Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin omistamien osakkeiden hankinnan Länsirata Oy:lle ja sen, että Länsirata Oy:n sijoitettua vapaata omaa pääomaa voidaan käyttää mahdollisen tasausmaksun ja sen loppuerän suorittamiseksi Helsingin kaupungille.
- 4) Kaupunginvaltuusto hyväksyy osakassopimuksen mukaisen maksuttoman suunnatun osakeannin, jonka jälkeen Salon kaupungin osuus Länsirata Oy:n rakentamisvaiheen aikaisesta osakeomistuksesta on 2,23 prosenttia koko osakekannasta.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että

- kaupunginhallitus valtuutetaan hyväksymään osakassopimukseen ja liitteisiin mahdollisia muutoksia, joilla ei ole suhteellisesti arvioiden merkittäviä vaikutuksia Salon kaupungin rahoitusosuuksiin eikä kuntaosakkaiden kokonaisrahoitusvastuuseen, ja

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 232 08.12.2025
15.12.2025

- kaupunginjohtaja valtuutetaan hyväksymään osakassopimukseen ja sen liitteisiin vähäisiä teknisiä tarkennuksia ja,

- kaupunginjohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan osakassopimus ja järjestelyyn liittyvät muut asiakirjat edellyttäen, että muut osakassopimuksen osapuolet hyväksyvät asiakirjat vastaavan sisältöisenä ja kuntaosakkaat hyväksyvät ratahankkeen toisen vaiheen rahoituksen liitteen mukaisessa muodossa.

Päätös

Tiedoksianto

Hallintojohtaja
Talousjohtaja
Kaupunginjohtaja

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite 1	Länsirata Oy osakassopimus 5.11.2025
Liite 2	LIITE 1. Rahoitussitoumus 5.11.2025 päätöksentekoon
Liite 3	LIITE 2 Rakentamishankkeen tekninen liite 5.11.2025 päätöksentekoon
Liite 4	Liite 2.1 Espoo_Hista_Suunnitelmakartta_asebaseutu
Liite 5	Liite 2.2 Kirkkonummi_Veikkola_Suunnitelmakartta_asebaseutu
Liite 6	LIITE 2.3 Lohja_Suunnitelmakartta_asebaseutu1
Liite 7	Liite 2.4 LohjaSuunnitelmakartta_asebaseutu2
Liite 8	Liite 2.5 Vihti_Suunnitelmakartta_asebaseutu
Liite 9	LIITE 3. Luonnos_Osakkeenomistajien yksimielinen päätös Helsingin osakkeiden suunnattu hankinta 5.11.2025 pätöksentekoon
Liite 10	LIITE 4 Osakekauppakirja Helsingin osakkeiden suunnattu hankinta 5.11.2025 päätöksentekoon
Liite 11	Liite 4.1 SVOP-arvio
Liite 12	LIITE 5. Luonnos_Osakkeenomistajien yksimielinen päätös suunnattu maksuton osakeanti 5.11.2025 päätöksentekoon
Liite 13	LIITE 6 Osapuolten yhteystiedot 5.11.2025 päätöksentekoon
Liite 14	Kuntaosakkaiden sitoumus toisen rakentamisvaiheen rahoittamisesta

Oheismateriaali

Otsikko
Kirjanpitolahtakunnan hyvinvointialue- ja kuntaosaston lausunto 149
25.11.2025
Länsirata-hanke ensimmäinen rakentamisvaihe
Arvio vuosikohtaisista talousvaikutuksista
KPMG Oyn muistio Länsirata Oy nimiseen hankeyhtiöön
kuntaosakkaiden tekemien pääomasijoitusten kirjanpitokäsittelystä
kuntaosakkaiden kirjanpidossa

Kaupunginvaltuusto	§ 53	19.05.2025
Vapaa-ajan lautakunta	§ 35	13.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 242	08.12.2025
Kaupunginvaltuusto		15.12.2025

78

Jonna Nyysösen ym. valtuustoaloite vähävaraisten lasten ja nuorten kulttuuriharrastuksen tukemisesta

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025 § 53

Jonna Nyysösen ym. tekivät seuraavan aloitteen:

"Aloite Salon kaupunginvaltuusto 19.5.2025

Vähävaraisten lasten ja nuorten kulttuuriharrastuksen tukeminen

Vapaa-ajan lautakunta on jakamassa urheiluseuroille 4465,50 euroa 22.5.2025 kokouksessaan. Seurat olivat anoneet tukea vähävaraisten lasten ja nuorten liikunnan perustoimintaan toteutuneiden kausimaksujen mukaan. Tämä raha sisälsi Salon Seudun Elinkeinomessut ry SALO2025-tapahtumassa järjestetyn hyväntekeväisyshuutokaupan tuottoja (2931 eur), jotka oli lahjoitettu Salon kaupungille käytettäväksi lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen.

Me allekirjoittaneet haluamme muistuttaa, että liikunnan ja urheilun lisäksi on muitakin tapoja ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä. Esimerkiksi kulttuuriharrastuksilla on valtava merkitys lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Tässä hieman poimintoja alle 16-vuotiaiden kokemuksista taiteen perusopetuksen selvitysraportista vuodelta 2024 Kulttuuriharrastuksen koetut vaikutukset<<https://artsedu.fi/wp-content/uploads/2024/10/Selvitysraportti-taiteen-perusopetus-Kulttuuriharrastamisen-koetut-vaikutukset-2024.pdf>>

- 97% kokee tulevansa hyväksytyksi sellaisena kuin on ja 91% kokee kuuluvansa osaksi harrastusryhmäänsä.
 - Kavereita harrastuksen myötä oli saanut 83 % vastaajista.
- Vastaukset osoittavat taideharrastuksen parantavan stressinsietokykyä ja toimivan arjessa palauttavana tekijänä. Kyselyn vastausten perusteella taideharrastaminen toi hyvää mieltä 97 % ja lisäsi vastaajien hyvinvointia.
- 88% koki oppineensa harrastuksessaan taitoja, joista on ollut hyötyä myös muissa yhteyksissä, kuten koulussa.

Salon musiikkiopistossa on mahdollista opiskella soittamista vapaaoppilaana, mikäli perhe on toimeentulotuen asiakas, mutta muut kulttuuriharrastukset: tanssi, sirkus, teatteritaide, kuorolaulu, käsityöt, kuvataiteet...näihin ei ole saatavilla tukea vähävaraisille.

Me allekirjoittaneet esitämme, että valmistellaan avustusmenettely vähävaraisten lasten ja nuorten kulttuuriharrastusten tukemiseen.

Kaupunginvaltuusto	§ 53	19.05.2025
Vapaa-ajan lautakunta	§ 35	13.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 242	08.12.2025
Kaupunginvaltuusto		15.12.2025

Salossa 19.5.2025

Jonna Nyyssönen
Anna Härri
Pasi Lehti
Sari Pesonen
Saija-Reetta Puopolo
Marja Ruokonen
Saku Nikkanen
Timo Lähteenmäki
Sanna Leivonen
Piia Keto-oja
Simo Vesa
Eetu Sadeharju”

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Tiedoksianto Sivistyspalveluiden johtaja
Kulttuuripäällikkö

Vapaa-ajan lautakunta 13.11.2025 § 35

Valmistelija

Kulttuuripäällikkö Mikko Nortela, mikko.nortela@salon.fi, 02 778 2026, musiikkiopiston rehtori Annika Viitanen Friberg, annika.viitanen@salon.fi, 044 778 4642, kansalaisopiston rehtori Päivi Pölönen, paivi.polonen@salon.fi, 044 778 4562

Aloitteen tekijät nostavat esiin tärkeitä asioita. Kulttuuriharrastuksella on merkittävä vaikutus lasten ja nuorten hyvinvointiin, onnistuminen lisää yhteisöllisyyttä ja osallisuutta moniin asioihin. Tilastollisesti osallistuminen mihin tahansa pitkäjänteisyyttä vaativaan harrastukseen korreloi myös koulumenestyksen kanssa, osin onnistumisen kokemusten kautta mutta myös antamalla valmiuksia kaikkeen oppimiseen.

Salossa toki järjestetään jo nyt ilmaista harrastustoimintaa nuorisopalveluiden järjestämänä Mun juttu -toimintana koulupäivien jälkeen. Tarjonta riippuu koulun oppilaiden valinnoista, mutta monessa koulussa tarjolla on myös kulttuurikerhoja.

Musiikkiopiston toiminnassa on perus- ja syventävien opintojen osalta käytössä vapaoppilaspaikkamenettely, joka edellyttää oppilaan perheen olevan toimeentulotuen saajana. Vapaoppilaspaikka ei koske varhaisiän musiikkikasvatuksen opetustoimintaa, eli musiikkileikkikoulu- tai

Kaupunginvaltuusto	§ 53	19.05.2025
Vapaa-ajan lautakunta	§ 35	13.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 242	08.12.2025
Kaupunginvaltuusto		15.12.2025

soitinvalmennusopetusta. Käytännön kokemus on osoittanut, ettei vapaaoppilaspaikkamenettely ole toimiva eikä riittävä tukimuoto. Musiikkiopiston toiminnassa on käytössä myös sisaralennus, jota myönnetään 15 % lukukausimaksusta yhtä lukuun ottamatta kaikille samaan talouteen kuuluville varsinaisille oppilaille. Sisaralennus ei koske varhaisiän musiikkikasvatuksen opetustoimintaa tai ulkopuolisten ryhmäopetusta.

Kansalaisopiston kurssimaksut perustuvat opetuslautakunnan hyväksymään kurssimaksuhinnastoon. Lasten ja nuorten kursseissa ei ole käytössä maksuhojennuksia. Kaverikerta-viikoilla on mahdollista käydä maksutta tutustumassa harrastuksiin.

Kulttuuripalvelut eivät itse järjestä pitkäkestoisia harrasteryhmiä. Kolmannen sektorin toimijoita tuetaan, lomakausille järjestetään toimintaa ja erilaisia työpajoja toteutetaan. Lyhyet toimintatuokiot ovat hyvä tapa tutustua lasta mahdollisesti kiinnostavaan toimintaan, mutta ne eivät yksinään muodosta harrastusta. Kulttuuripalveluiden osalta ratkaisuna voi tilojen ja henkilöstön vuoksi olla lyhyiden tapahtumien lisäksi kolmannen sektorin toimijoiden tukeminen.

Kulttuuripalvelut on toteuttanut kyselyn kolmannen sektorin toimijoille lasten ja nuorten harrastetoiminnasta (Liite). Osalla ne ovat mukana toiminnassa, usein hyvin edulliseen hintaan. Kaikki toimijat eivät pidä mahdollisena lisätä tarjontaa, mutta siihenkin on kiinnostusta resurssien salliessa. Kulttuuripalveluiden näkökulmasta tätä voidaan tukea ostopalveluilla ja suuntaamalla yhteistyötä tai tukea tällaiseen toimintaan. Lisäksi voidaan liikuntapalveluiden tapaan avustaa toimijoita, joiden on itse määriteltävä heillä olevien vähävaraisten perheiden määrä ja tuen tarve.

Yhdistyksille annettavassa vähävaraisten perheiden tuessa on ongelmia, sillä heillä ei ole oikeutta saada tarvittavia tietoja eikä rahan oikea ja tehokas kohdentuminen ole aina varmaa. Tärkeää olisi myös se, että vähävaraisen perheen lapsi ei millään tavalla leimautuisi ryhmässä. Siksi on parempi kehittää lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia tarjoavien yhdistysten ja yhteisöjen tukea muulla tavoin. Voimme kannustaa ilmaisen toiminnan järjestämiseen, auttaa tilajärjestelyissä kaupungin yhteisten ohjeiden mukaisesti ja painottaa lasten ja nuorten harrastustoiminnan toteuttamista.

Kulttuuripalvelut kehittävät vuoden 2026 aikana avustusperiaatteitaan niin, että niillä tuetaan yhdistysten ja yhteisöjen mahdollisuutta tarjota lapsille ja nuorille maksutonta tai hyvin edullista harrastustoimintaa. Lisäksi kulttuuripalvelut jatkavat omaa työpajoihin liittyvää toimintaansa, joka on pääasiassa maksutonta.

Opetuslautakunnan alaisten palveluiden osalta kulttuuriharrastusten taloudellisen saavutettavuuden parantamista valmistellaan osana talousarviota 2027.

Kaupunginvaltuusto	§ 53	19.05.2025
Vapaa-ajan lautakunta	§ 35	13.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 242	08.12.2025
Kaupunginvaltuusto		15.12.2025

Opetuslautakunta käsittelee asian 11.11.2025 pitämässään kokouksessa.

Esittelijä

Sivistyspalveluiden johtaja

Päätösehdotus

Vapaa-ajan lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee valmistelun mukaisen vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Vapaa-ajan lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Toimistopalvelut

Kaupunginhallitus 08.12.2025 § 242

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee opetus- sekä vapaa-ajanlautakunnan antaman vastauksen tiedoksi ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee asian tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Tiedoksianto

Toimistopalvelut

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025
2987/00.02.50/2025

Kaupunginvaltuusto	§ 53	19.05.2025
Vapaa-ajan lautakunta	§ 35	13.11.2025
Kaupunginhallitus	§ 242	08.12.2025
Kaupunginvaltuusto		15.12.2025

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee asian tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös**Tiedoksianto**

Aloitteen tekijä
Kulttuuripäällikkö
Musiikkiopiston rehtori
Kansalaisopiston rehtori
Kirjaamo

Liitteet

Número	Otsikko
Liite 15	Tilannekatsaus kulttuuriharrastuksista, syksy 2025